

УДК 616159.9]:378.147

ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ ЛІКАРІВ „ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ ЛІКАР-ПАЦІЄНТ”

Н.С. Карвацька, В.М. Пашковський

Кафедра нервових хвороб, психіатрії та медичної психології ім. С.М. Савенка

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Спираючись на досвід надання медичної допомоги у більшості цивілізованих країн світу, можна зробити висновок, що кваліфікована допомога хворим може бути надана лише при комплексному підході, коли в рівній мірі включені медичний, психологічний та соціальний аспекти.

Акцентуація зусиль лікарів лише на медичному (соматичному) компоненті привела до ігнорування психологічних факторів. Наприкінці ХХ і початку ХХІ століття суттєво погіршилося психічне здоров'я населення України внаслідок зростання нервово-психічних навантажень на людину. Значні емоційні стреси сприяли збільшенню психічних неспсихотичних розладів, психосоматичних захворювань тощо. Практично неможливо “втиснути” хворого в жорстку технічну модель хвороби, як і лікування хворого, яке базується тільки на анатомо-фізіологічному підході.

Водночас вузька спеціалізація лікарських професій, чисельність сучасних, досить складних технічних методів діагностики і лікування, які орієнтовані на вивчення стану органів і систем та їх функцій, залишаючи поза увагою людину як єдине ціле, як особистість, що страждає призвели до недооцінки ролі психологічних факторів, ігнорування постулату “лікувати не хворобу, а хворого”, втрати апеляції до особистості хворого, що негативно впливає на збереження психічного здоров'я і надання кваліфікованої медичної допомоги населенню.

Тому враховуючи реальну ситуацію в охороні здоров'я населення України та необхідність наближення медико-психологічної допомоги до європейських стандартів, виникла нагальна потреба післядипломної підготовки

лікарів з психологічних аспектів взаємодії лікар-пацієнт, у центрі професійної діяльності яких є людина з її індивідуально-типологічними особливостями, станами, рівнями здоров'я та внутрішніми резервами адаптації. Діяльність спеціаліста повинна бути спрямована, на творчий, діалогічний, емпатійний підхід до пацієнта, на активізацію внутрішніх резервів особистості, покращення та гармонізацію індивідуальних компенсаторних можливостей, реабілітацію.

Метою проведення циклу тематичного вдосконалення лікарів є вивчення психологічних особливостей людей, які страждають різними захворюваннями, методів і способів діагностики психічних відхилень, диференціації психологічних феноменів і психопатологічних симптомів та синдромів, психології взаємовідношень пацієнта і медичного працівника, психопрофілактичних, психокорекційних і психотерапевтичних способів допомоги пацієнтам, а також теоретичних аспектів психосоматичних і соматопсихічних взаємовпливів.

Головним завданням по вдосконаленню знань з психологічних аспектів взаємодії лікар-пацієнт є методологічна спрямованість лекцій, практичних і семінарських занять та самостійної роботи слухачів з метою розуміння і засвоєння сутності психіки та свідомості в нормі і при патології, стану відчуттів, сприйняття та уявлень при соматичних і психічних захворюваннях; стану пам'яті та уваги при соматичних і психічних захворюваннях; стану мислення, інтелекту та емоційно-вольової сфери при соматичній і психічній патології; стану особистості та її зміни (акцентуація, психопатизація, деградація, деменція) при патологічних процесах; психології соматичного (терапевтичного, хірургічного) хворого; медико-психологічних аспектів допомоги хворим в акушерстві та гінекології, педіатрії, психіатрії, наркології та неврології; медико-психологічних аспектів роботи з хворими на невротичні, пов'язані зі стресом та соматоформні розлади, з особами із сексуальними розладами.

Впровадження системи післядипломної підготовки медичних кадрів забезпечить надання гарантованого рівня медико-психологічної допомоги населенню відповідно до державних стандартів.